

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងសុខាភិបាល

គោលនយោបាយស្តីពីឱ្យសថ

នៃ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

សេចក្តីផ្តើម

ការរៀបចំនិងការអនុវត្តន៍គោលនយោបាយស្តីពីឱសថ នៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា គឺជាការសម្របសម្រួលវិស័យសុខាភិបាល និងជាការឆ្លើយតបទៅតាមការវិវឌ្ឍន៍វិភាគច្រើននៃសង្គម សេដ្ឋកិច្ច បច្ចេកវិទ្យា និងនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ដែលដឹកនាំដោយសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ **ហ៊ុន សែន** នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

គោលនយោបាយស្តីពីឱសថលើកដំបូង ត្រូវបានរៀបចំឡើងនៅឆ្នាំ ១៩៩៥ ។ ដើម្បីឱ្យស្របទៅនឹងផែនការយុទ្ធសាស្ត្ររបស់ក្រសួងសុខាភិបាល និងការអភិវឌ្ឍន៍របស់វិស័យសុខាភិបាលនាពេលបច្ចុប្បន្ន គោលនយោបាយនេះ ត្រូវបានធ្វើការពិនិត្យឡើងវិញ ។

ចំណុចសំខាន់របស់គោលនយោបាយដែលបានកែសម្រួលនេះ គឺជំរុញនិងគាំទ្រវិស័យឱសថ ឱ្យមានដំណើរការល្អ ដូចជាពង្រឹងការអនុវត្តន៍នីយ័តកម្មឱសថ ពង្រឹងការគ្រប់គ្រង និងប្រើប្រាស់ឱសថឱ្យបានសមស្របទាំងសេវារដ្ឋ និងសេវាឯកជន ធ្វើយ៉ាងណាធានាឱ្យប្រជាជន មានលទ្ធភាពទទួលបាននូវឱសថ សម្រាប់ប្រើប្រាស់ប្រកបដោយគុណភាព សុវត្ថិភាព និងប្រសិទ្ធភាព ។ ឯកសារនេះក៏បានណែនាំឱ្យបង្កើត និងអនុវត្តបទដ្ឋានផ្សេងៗ សម្រាប់ធ្វើការអប់រំបណ្តុះបណ្តាលការងារឱសថ ចំពោះសេវារដ្ឋ និងសេវាឯកជន ។

ក្រសួងសុខាភិបាល និងធ្វើការបោះពុម្ពផ្សព្វផ្សាយឱ្យបានទូលំទូលាយនូវឯកសារគោលនយោបាយនេះជូនដល់អង្គការគ្រប់គ្រងឱសថ ទាំងសេវារដ្ឋ និងសេវាឯកជន ព្រមទាំងអង្គការពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីជាមគ្គុទ្ទេសក៍សំរាប់តម្រង់ទិសក្នុងការអនុវត្តន៍ការងារឈានទៅទទួលបានលទ្ធផល កាន់តែល្អប្រសើរនាពេលអនាគតដ៏ខ្លីខាងមុខ ។

ក្រសួងសុខាភិបាល សូមថ្លែងអំណរគុណ និងកោតសរសើរ ចំពោះរាល់ការខិតខំប្រឹងប្រែងទាំងឡាយរបស់មន្ត្រីនៃក្រសួងសុខាភិបាល ជាពិសេសមន្ត្រីនាយកដ្ឋានឱសថ ចំណីអាហារ បរិក្ខារពេទ្យ និងគ្រឿងសំអាងក៏ដូចជាអង្គការសុខភាពពិភពលោក ដែលបានជួយផ្តល់នូវគំនិតល្អៗ រួមគ្នាពាក់តែងកែសម្រួលឱ្យសម្រេចបាននូវឯកសារគោលនយោបាយស្តីពីឱសថថ្មីនេះ ។

ខ្ញុំមានសេចក្តីសង្ឃឹមយ៉ាងមាំមួនថាភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ នឹងផ្តល់នូវការឧបត្ថម្ភគាំទ្រ ស្វែងយល់ និងអនុវត្តតាមគោលនយោបាយដ៏មានសារៈសំខាន់នេះ ក្នុងការបំពេញរាល់សកម្មភាពការងារទាំងអស់ បម្រើដល់វិស័យសុខាភិបាល ។

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១៧ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១០
រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសុខាភិបាល *[Signature]*

ប៊ែន ប៊ុនហេង

គោលនយោបាយស្តីពីឱសថ ២០១០

មាតិកា

I. សេចក្តីផ្តើម	៤
ទស្សនៈវិស័យ	៥
បេសកកម្ម	៥
គោលដៅសំខាន់ៗ	៥
គោលវិធី	៥
II. ក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្តិ	៦
១. បទដ្ឋានគតិយុត្តិ	៦
២. តួនាទីនៃអង្គភាពគ្រប់គ្រងឱសថ	៧
៣. កិច្ចការនិយ័តកម្ម ការធានាគុណភាព និងការផ្តល់អាជ្ញាប័ណ្ណ	៧
III. ធនធានមនុស្ស	៨
IV. ធនធានហិរញ្ញវត្ថុ	៨
V. ការជ្រើសរើស	៨
១. មគ្គុទ្ទេសក៍ព្យាបាល និងបញ្ជីឱសថសារវន្ត	៩
១.១. គណៈកម្មការជាតិរៀបចំមគ្គុទ្ទេសក៍ព្យាបាល	៩
១.២. មគ្គុទ្ទេសក៍ព្យាបាល និងការជ្រើសរើសឱសថ	៩
២. ការប្រើប្រាស់ឱសថនៅក្នុងក្រុមវេជ្ជសាស្ត្របរទេស និងកម្មវិធីជាតិ	៩
VI. ការធ្វើលទ្ធកម្ម	៩
១. គោលការណ៍ទូទៅស្តីពីការទិញឱសថ និងបរិក្ខារពេទ្យសម្រាប់វិស័យសាធារណៈ	១០
១.១. ផលិតកម្មក្នុងស្រុក	១០
១.២. ការផ្តល់ជំនួយ	១០
២. ការធ្វើលទ្ធកម្មដោយវិស័យឯកជននៅកម្ពុជា	១០
VII. យុវិទ និងប្រព័ន្ធនៃការស្តុកឱសថ	១១
១. ការគ្រប់គ្រងស្តុក	១១
២. ការគ្រប់គ្រងកាកសំណល់ផលិតផលសុខាភិបាល	១១
VIII. ការចែកចាយឱសថ	១២
១. ការចែកចាយ និងការលក់ឱសថ	១២

IX. ការវិនិច្ឆ័យស្ថានភាពឱសថដែលកំពុងចរាចរ	១៣
X. ការប្រើប្រាស់ឱសថសមស្រប	១៣
១. ការអប់រំ និងការបណ្តុះបណ្តាល	១៣
២. ការចេញវេជ្ជបញ្ជា	១៣
៣. ការចែកចាយឱសថ	១៤
៤. ព័ត៌មានឱសថ	១៤
XI. ឱសថបូរាណ	១៥
XII. ការផ្សាយពាណិជ្ជកម្ម និងការលើកកម្ពស់ការយល់ដឹង	១៥
XIII. កិច្ចសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេសជាមួយប្រទេសនានា និងទីភ្នាក់ងារអន្តរជាតិ	១៥
១. កិច្ចសហប្រតិបត្តិការក្នុងតំបន់ និងអន្តរជាតិ	១៥
២. កិច្ចសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេស និងការចែករំលែកព័ត៌មាន	១៦
XIV. ការត្រួតពិនិត្យ និងការវាយតម្លៃ	១៦

គោលនយោបាយស្តីពីឱសថ

I. សេចក្តីផ្តើម

គោលនយោបាយជាតិស្តីពីឱសថសម្រាប់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាត្រូវ បានរៀបចំឡើងជាដំបូងនៅឆ្នាំ១៩៩៥ ។ រយៈពេលដប់ប្រាំឆ្នាំបន្ទាប់ពីការបង្កើតគោលនយោបាយដំបូងនេះ អ្វីៗជាច្រើនត្រូវបានផ្លាស់ប្តូរ ។ វាជាការសំខាន់ណាស់ដែលថាគោលនយោបាយស្តីពីឱសថ ជាទិដ្ឋភាពគួរតែស្របជាមួយនឹងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រសុខាភិបាល ។

ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់វិស័យឱសថឆ្នាំ ២០០៥-២០១០ ដែលបានផ្តល់ការណែនាំយ៉ាងស្អិតស្អន់ លើការពង្រឹងវិស័យឱសថ និងមគ្គុទ្ទេសក៍សម្រាប់ការអនុវត្តន៍ក្នុងឱសថស្ថាន ត្រូវបានគាំទ្រដោយក្រសួងសុខាភិបាលឆ្នាំ ២០០៦ ។

ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រសុខាភិបាលថ្មីមួយ ត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយក្រសួងសុខាភិបាលសម្រាប់ឆ្នាំ ២០០៨-២០១៥ ។ គោលនយោបាយមួយដែលបានបង្កើតឡើងដោយមានការយកចិត្តទុកដាក់យ៉ាងណាក៏ដោយ វានឹងគ្មានតម្លៃប្រសិនបើ គោលនយោបាយនោះមិនត្រូវបានយកមកអនុវត្ត ។ ដូច្នេះផែនការយុទ្ធសាស្ត្រលំអិតនិងត្រូវបានរៀបចំដើម្បីផ្សារភ្ជាប់ជាមួយគោលនយោបាយស្តីពីឱសថដែលបានកែសម្រួល និងដាក់បញ្ចូលនូវយុទ្ធសាស្ត្រ និងផែនការដែលមានរយៈពេលខ្លី មធ្យម និងវែងសម្រាប់សកម្មភាពជាក់លាក់នៅឆ្នាំក្រោយៗទៀត ។

បញ្ហាសមភាពនៃការទទួលបាននូវឱសថដែលមានគុណភាពល្អ សុវត្ថិភាព ប្រសិទ្ធភាព និងការប្រើប្រាស់ឱសថសមស្រប នៅតែជាចំណុចដែលត្រូវយកចិត្តទុកដាក់របស់គោលនយោបាយនេះ ។ គោលនយោបាយស្តីពីឱសថដែលបានកែសម្រួលមានគោលបំណងធានាឱ្យបាននូវការផ្គត់ផ្គង់ឱសថដែលមានគុណភាពល្អ អាចទុកចិត្តបានសម្រាប់ប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជាគ្រប់រូប និងគាំទ្រផែនការយុទ្ធសាស្ត្រសុខាភិបាលឆ្នាំ ២០០៨-២០១៥ ។

គោលបំណងទូទៅនៃគោលនយោបាយស្តីពីឱសថគឺធានាឱ្យបាននូវ :

- ការទទួលបាន : ភាពអាចរកបាន និងលទ្ធភាពដែលអាចចំណាយបានទៅលើឱសថសំខាន់ៗប្រកបដោយសមធម៌
- គុណភាព: គុណភាព សុវត្ថិភាព និងប្រសិទ្ធភាពរបស់ឱសថ
- ការប្រើប្រាស់សមស្រប: លើកកម្ពស់វិធីព្យាបាល និងចំណាយសមស្របក្នុងការប្រើប្រាស់ឱសថ ដោយអ្នកមានវិជ្ជាជីវៈសុខាភិបាល និងអ្នកប្រើប្រាស់ឱសថ ។

គោលនយោបាយស្តីពីឱសថ គឺជាការប្តេជ្ញាចិត្ត និងជាមគ្គុទ្ទេសក៍សម្រាប់អនុវត្ត ។ គោលនយោបាយនេះ ត្រូវគាំទ្រ និងកែសម្រួលទៅតាមផែនការយុទ្ធសាស្ត្រសុខាភិបាលឆ្នាំ ២០០៨-២០១៥ ។ ការអនុវត្តន៍ គោលនយោបាយនេះ គឺជាវិធីដ៏ល្អបំផុត ក្នុងការធានាឱ្យមានការផ្គត់ផ្គង់ឱសថដែលប្រកបដោយគុណភាពអាចទុកចិត្តបាន សម្រាប់ប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជាគ្រប់រូប ។

អង្គការគ្រប់គ្រងឱសថនៃក្រសួងសុខាភិបាលគឺជាទីភ្នាក់ងាររដ្ឋាភិបាល ដែលទទួលខុសត្រូវចំពោះការគ្រប់គ្រងឱសថនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា និងជាអង្គការដែលមានភារកិច្ចក្នុងការសម្របសម្រួល និងត្រួតពិនិត្យការអនុវត្តន៍គោលនយោបាយស្តីពីឱសថនេះ ។ នៅក្នុងអង្គការគ្រប់គ្រងឱសថ មានផ្នែកដែលទទួលខុសត្រូវក្នុងការចុះមិដ្ឋាការ បញ្ជីការ ការធ្វើនិយ័តកម្ម និងការធ្វើពាណិជ្ជកម្មឱសថគ្រប់មិដ្ឋភាពទាំងអស់ ហើយត្រូវជួយដល់ការអនុវត្តន៍គោលនយោបាយនេះ ។

ការឆ្លើយតបទៅនឹងគោលដៅនៃគោលនយោបាយនេះ ត្រូវធ្វើការតាមដាន និងវាយតម្លៃដោយអង្គការគ្រប់គ្រង ឱសថ ។ គោលនយោបាយនេះ ត្រូវបានកែសម្រួល និងអនុលោមទៅតាមការកែសម្រួលផែនការយុទ្ធសាស្ត្រសុខាភិបាលនៅ ពេលមានការចាំបាច់ ។

ឧស្សនៈវិស័យ

ដើម្បីជួយថែទាំ និងលើកកម្ពស់សុខភាពប្រជាពលរដ្ឋគ្រប់រូបនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវផ្តោតការយកចិត្តទុក ដាក់ទៅលើតំបន់ដាច់ស្រយាល និងប្រជាពលរដ្ឋក្រីក្រ តាមរយៈការទទួលបាននូវការប្រើប្រាស់ឱសថសមស្រប ប្រកបដោយ គុណភាព សុវត្ថិភាព និងប្រសិទ្ធភាព ។

បេសកកម្ម

បេសកកម្មនៃគោលនយោបាយស្តីពីឱសថគឺធានាថា ប្រជាពលរដ្ឋនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាអាចរកទិញបាន និងមាន លទ្ធភាពចំណាយទៅលើឱសថដែលមានគុណភាព សុវត្ថិភាព និងប្រសិទ្ធភាពជាទីបំផុត នៅទូទាំងប្រព័ន្ធថែទាំសុខភាពជាតិ តាមរយៈ

- ការពង្រឹង ការអនុវត្តនីយ័តកម្ម និងមគ្គុទ្ទេសក៍សម្រាប់ផលិតផលឱសថ រួមមាន ការផលិត ការលក់ ការនាំចូល ការនាំ ចេញនិងការចែកចាយ ។
- ការបង្កើត និងការអនុវត្តនីយ័តកម្មសម្រាប់អនុវត្តការបណ្តុះបណ្តាល និងការអប់រំ ។

គោលដៅសំខាន់ៗ

គោលដៅសំខាន់ៗនៃគោលនយោបាយនេះគឺផ្តល់ការណែនាំសម្រាប់ :

- ការអភិវឌ្ឍន៍ និងដាក់ឱ្យអនុវត្តបទដ្ឋានច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងឱសថឱ្យបានត្រឹមត្រូវ ដើម្បីធានាការអនុវត្តន៍គោល នយោបាយស្តីពីឱសថឱ្យបានពេញលេញ
- ការបង្កើត និងដាក់ឱ្យអនុវត្តនីតិវិធីត្រួតពិនិត្យគុណភាព និងចុះទិដ្ឋាការ បញ្ជីកាឱសថ ឱ្យកាន់តែល្អប្រសើរ
- ការធានាឱ្យមានការបែងចែកថវិកាចាំបាច់សំរាប់វិស័យសុខាភិបាល និងការអភិវឌ្ឍន៍គោលនយោបាយដែលពាក់ព័ន្ធ និង ការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទាន ដើម្បីរក្សាថវិកាសម្រាប់ទិញឱសថសារវន្ត ព្រមទាំងរក្សាការគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធឱសថសារវន្ត
- ការអភិវឌ្ឍន៍ និងរក្សាឱ្យដំណើរការនូវមន្ត្រីទទួលខុសត្រូវសមស្រប
- ការជ្រើសរើសឱសថសារវន្ត ដោយផ្អែកលើឯកសារយោងដ៏សមស្រប
- ការធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវនីតិវិធីលទ្ធកម្មឱសថ
- ពង្រឹងនីតិវិធី និងការអនុវត្តន៍ការងារគ្រប់គ្រងឱសថ
- ពង្រឹងការចែកចាយ និងការរក្សាទុកឱសថ
- ពង្រឹងការលើកកម្ពស់ប្រើប្រាស់ឱសថប្រកបដោយគុណភាពនៅគ្រប់សេវាសុខាភិបាល
- រក្សាការផ្តល់ព័ត៌មាន និងបន្តកម្មវិធីអប់រំ ដើម្បីឱ្យការប្រើប្រាស់ឱសថកាន់តែប្រសើរឡើង
- បង្កើនសមត្ថភាពនៃការគ្រប់គ្រង និងការអនុវត្តន៍ការងារនៅគ្រប់កម្រិតទាំងអស់ ។

គោលវិធី

គោលវិធីសំខាន់ៗក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍ និងការអនុវត្តន៍គោលនយោបាយស្តីពីឱសថ ៖

- បង្កើនភាពជាដៃគូរវាងស្ថាប័នសំខាន់ៗក្នុងរាជរដ្ឋាភិបាលជាមួយវិស័យឯកជន និងដៃគូអភិវឌ្ឍនានា
- បង្កើនការសម្របសម្រួលនៅក្នុងវិស័យសុខាភិបាល៖ ទីភ្នាក់ងារសាធារណៈ ឯកជន អន្តរជាតិ និងដៃគូអភិវឌ្ឍ
- បង្កើនការសហការគ្នាជាមួយខ្សែបណ្តោយកម្មវិធីជាតិ ដើម្បីធានាឱ្យមានការរួមបញ្ចូលជាមួយប្រព័ន្ធជាតិ
- លើកកម្ពស់កិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយផ្នែកផ្សេងទៀតរបស់ក្រសួងសុខាភិបាល
- បង្កើនកិច្ចសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេសជាមួយបណ្តាប្រទេសដទៃទៀត និងទីភ្នាក់ងារអន្តរជាតិធានាដូចជា អង្គការសុខភាពពិភពលោក និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ដទៃទៀត ។

II. ក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្តិ

ដើម្បីអនុញ្ញាតឱ្យមានការប្រតិបត្តិ គោលនយោបាយជាតិស្តីពីឱសថ តាមរយៈការអនុវត្តន៍ច្បាប់ និងនិយ័តកម្មឱ្យបានត្រឹមត្រូវ ។

១. បទដ្ឋានគតិយុត្តិ

១.១. បទដ្ឋានច្បាប់

- ត្រូវបន្តណែនាំការគ្រប់គ្រង និងការត្រួតពិនិត្យវិស័យឱសថតាមបទដ្ឋានច្បាប់ដែលពាក់ព័ន្ធ ។ ដើម្បីគាំទ្រដល់ការអនុវត្តន៍គោលនយោបាយ ត្រូវពង្រឹងច្បាប់ដែលមានស្រាប់ និងច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងឱសថដែលបានធ្វើវិសោធនកម្មរួចហើយ ។
- ត្រូវដាក់ទោសឱ្យបានធ្ងន់ធ្ងរចំពោះការរំលោភច្បាប់ រួមមានការចែកចាយផលិតផលឱសថដែលគ្មានបទដ្ឋានត្រឹមត្រូវ និង ឱសថក្លែងក្លាយ ។
- ច្បាប់គ្រប់គ្រងឱសថត្រូវតែមានភាពស្របគ្នាជាមួយច្បាប់ផ្សេងៗទៀតដែលមានឥទ្ធិពលលើការអនុវត្តន៍គោលនយោបាយស្តីពីឱសថ ដែលស្ថិតនៅក្រោមការទទួលខុសត្រូវរបស់ក្រសួងសុខាភិបាល ឬក្រសួង និងស្ថាប័នដទៃទៀតរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ។

១.២. បទដ្ឋានច្បាប់កម្មសិទ្ធិបញ្ជាដែលពាក់ព័ន្ធនឹងឱសថ

- អនុលោមតាមកិច្ចព្រមព្រៀងទិដ្ឋភាពពាណិជ្ជកម្មទាក់ទងនឹងកម្មសិទ្ធិបញ្ជា (TRIPS) ពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ហាឱសថក្រសួង សុខាភិបាលនឹងបង្កើតបទដ្ឋានច្បាប់ផ្សេងៗ ដើម្បីឱ្យប្រជាជនអាចទទួលបាននូវការប្រើប្រាស់ឱសថតាមលទ្ធភាពចំណាយ របស់ខ្លួនសម្រាប់ព្យាបាលជំងឺដែលបង្កឡើងដោយមេរោគអេដស៍ និងឱសថមានតម្លៃថ្លៃដទៃទៀតដែលការពារដោយ ប្រកាសនីយប័ត្រតក្កកម្ម សម្រាប់តម្រូវការចាំបាច់ក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាសុខាភិបាលនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ។
- រដ្ឋាភិបាលត្រូវទាញយកផលប្រយោជន៍ពីភាពបត់បែន និងកិច្ចការពារដែលមានចែងនៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងទិដ្ឋភាពពាណិជ្ជកម្មទាក់ទងនឹងកម្មសិទ្ធិបញ្ជា (TRIPS) សម្រាប់ការលើកកម្ពស់សុខភាពសាធារណៈ និងធានានូវការទទួលបានឱសថសម្រាប់ប្រើប្រាស់ ។ ក្រសួងសុខាភិបាលត្រូវសហការជាមួយក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ក្រសួងការបរទេស និងសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ និងក្រសួងយុត្តិធម៌ ព្រមទាំងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀតក្នុងការរៀបចំក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្តិដែលទាក់ទងនឹងកម្មសិទ្ធិបញ្ជា ដើម្បីបង្កើននូវការទទួលបានឱសថសារវ័ន្ត សម្រាប់ប្រើប្រាស់ដោយរួមបញ្ចូលទាំងការផ្តល់អាជ្ញាប័ណ្ណបញ្ជា ការទាំចូលស្របគ្នា និងផលិតកម្មក្នុងស្រុក សម្រាប់ការប្រើប្រាស់ក្នុងវិស័យសាធារណៈ ។

សុខភាពសាធារណៈ និងការទទួលបានឱសថ សម្រាប់ប្រើប្រាស់ត្រូវចាត់ទុកជាអាទិភាពនៅពេល ធ្វើការចុះហត្ថលេខាទ្វេភាគី ឬសន្ធិសញ្ញាអន្តរជាតិ ឬកិច្ចព្រមព្រៀងណាមួយ ។

- ត្រូវមានការសិក្សាឱ្យបានហ្មត់ចត់លើសន្ធិសញ្ញា និងអនុសញ្ញាអន្តរជាតិដែលពាក់ព័ន្ធនឹងពាណិជ្ជកម្ម ដើម្បីការពារផលប្រយោជន៍ជាតិទាក់ទងទៅនឹងសុខភាពសាធារណៈ និងធានាដល់ការទទួលបានឱសថសម្រាប់ប្រើប្រាស់ ។ ដោយឡែករាល់កិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មសេរីណាមួយដែលមានសក្តានុពល ត្រូវមានការត្រួតពិនិត្យយ៉ាងស្អិតស្អន់ ដើម្បីធានាថា ភាពបត់បែនដែលមាននៅក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងដ៏ម៉ឺងម៉ាតពាណិជ្ជកម្មទាក់ទងនឹងកម្មសិទ្ធិបញ្ញា (TRIPS) គឺមិនត្រូវបាន ប៉ះពាល់ឡើយ ។

២. តួនាទីនៃអង្គការគ្រប់គ្រងឱសថ

- អង្គការគ្រប់គ្រងឱសថត្រូវទទួលខុសត្រូវក្នុងការចុះទិដ្ឋាការ បញ្ជីកាឱសថ ការចេញអាជ្ញាប័ណ្ណបើក បិទគ្រឹះស្ថានឱសថ និង ការធ្វើនិយ័តកម្មទៅនឹងពាណិជ្ជកម្មណាមួយដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការគ្រប់គ្រងឱសថ ដូចដែលមានចែងក្នុងបទដ្ឋានច្បាប់ ។ អង្គការគ្រប់គ្រងឱសថត្រូវពង្រឹងរចនាសម្ព័ន្ធ និងមានអំណាច ដើម្បីអនុវត្តការងាររបស់ខ្លួនប្រកបដោយប្រសិទ្ធិភាព ។
- អាជ្ញាប័ណ្ណ ឬលិខិតអនុញ្ញាតដែលចេញដោយក្រសួងសុខាភិបាល ត្រូវមានបញ្ជាក់ពីលក្ខខណ្ឌផ្សេងៗដើម្បីអនុវត្ត ។
- គណៈឱសថការីត្រូវពង្រឹងការអនុវត្តន៍មុខងាររបស់ខ្លួន ទៅតាមការកំណត់របស់ក្រសួងសុខាភិបាល រួមមានការចុះបញ្ជីឈ្មោះឱសថការី និងត្រួតពិនិត្យការអនុវត្តន៍ការងាររបស់ពួកគេ ក៏ដូចជាការដោះស្រាយបញ្ហាទំនាស់ផលប្រយោជន៍ ។
- ត្រូវរៀបចំតារាងចំណាត់ថ្នាក់ផលិតផលឱសថ ដើម្បីត្រួតពិនិត្យការលក់ និងការផ្គត់ផ្គង់ផលិតផលឱសថដែលត្រូវមានវេជ្ជបញ្ជា ឬឱសថដែលអាចទិញបានដោយមិនចាំបាច់មានវេជ្ជបញ្ជា នៅតាមកម្រិតផ្សេងៗគ្នា ក្នុងវិស័យ សាធារណៈ ឯកជន និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ។ អង្គការគ្រប់គ្រងឱសថត្រូវរៀបចំបោះពុម្ពផ្សាយ និងធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពតាមតម្រូវការនូវតារាងចំណាត់ថ្នាក់ផលិតផលឱសថនីមួយៗ ។

៣. កិច្ចការនិយ័តកម្ម ការធានាគុណភាព និងការផ្តល់អាជ្ញាប័ណ្ណ

គ្រឹះស្ថានអាហ័រណ៍ នីហ័រណ៍ (ក្នុងប្រទេស និងអន្តរជាតិ) និងផលិតផលរបស់ពួកគេ ត្រូវតែគោរពតាមបទដ្ឋានច្បាប់ជាតិ និងអន្តរជាតិ មុនពេលដែលពួកគេអាចចុះទិដ្ឋាការ បញ្ជីកាឱសថនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ។ ការិយាល័យចុះបញ្ជីកាឱសថ ត្រូវពិភាក្សាជាមួយបណ្តាគ្រឹះស្ថានផលិតឱសថទាំងឡាយណា ដែលមានបំណងចង់នាំចូលនូវផលិតផលឱសថ បរិក្ខារពេទ្យ មកកាន់ប្រទេសកម្ពុជា ។

- គ្រឹះស្ថានផលិតឱសថទាំងឡាយណាដែលឆ្លើយតបទៅនឹងលក្ខខណ្ឌតម្រូវនៃការចុះទិដ្ឋាការ បញ្ជីកាឱសថ មានសិទ្ធិសុំចុះទិដ្ឋាការ បញ្ជីកា ផលិតផលរបស់ខ្លួនបាន ហើយផលិតផលទាំងនោះឆ្លើយតបនឹងស្តង់ដារគុណភាពជាតិ ឬអន្តរជាតិដែលបានបញ្ជាក់ ដោយមន្ទីរពិសោធន៍ទទួលស្គាល់ដោយក្រសួងសុខាភិបាល ។
- ការិយាល័យទទួលខុសត្រូវរបស់អង្គការគ្រប់គ្រងឱសថ ត្រូវទទួលខុសត្រូវក្នុងការចេញអាជ្ញាប័ណ្ណនាំចូលអោយនិយ័តកម្មណាដែលបានការអនុញ្ញាតក្នុងការ នាំចូលឱសថ និងបរិក្ខារពេទ្យមកកាន់ប្រទេសកម្ពុជា ។
- អគ្គនាយកដ្ឋានគយនិងរដ្ឋាករ ត្រូវអនុញ្ញាតឱ្យនាំចូលតែឱសថណាដែលមានអាជ្ញាប័ណ្ណនាំចូលនៅមានសុពលភាពប៉ុណ្ណោះ ។
- មន្ត្រីអធិការកិច្ចឱសថ ត្រូវមានទំនាក់ទំនងជិតស្និទ្ធជាមួយមន្ត្រីគយ ក្នុងការត្រួតពិនិត្យឱសថទាំងឡាយណា ដែលបាននាំចូលមកក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ។

៣.១. មន្ទីរពិសោធន៍ជាតិសម្រាប់ការត្រួតពិនិត្យគុណភាពឱសថ

- មន្ទីរពិសោធន៍ទទួលស្គាល់ដោយក្រសួងសុខាភិបាល សម្រាប់ការត្រួតពិនិត្យគុណភាពឱសថ ទទួលខុសត្រូវក្នុងការត្រួតពិនិត្យគុណភាពនៃផលិតផលសុខាភិបាល ។
- មន្ទីរពិសោធន៍ទទួលស្គាល់ដោយក្រសួងសុខាភិបាល សម្រាប់ការត្រួតពិនិត្យគុណភាពឱសថ ត្រូវពង្រឹងបន្ថែមដើម្បីធានាទៅទទួលបាននូវស្តង់ដារប្រតិបត្តិការ ដែលទទួលស្គាល់ដោយអន្តរជាតិ ។
- អគារ ឧបករណ៍ សម្ភារៈមន្ទីរពិសោធន៍ ត្រូវអភិវឌ្ឍឱ្យទំនើបឡើង ជាមួយគ្នានោះសមត្ថភាពធនធានមនុស្សសម្រាប់ មន្ទីរពិសោធន៍ ក៏ត្រូវមានការពង្រីកបន្ថែម រក្សាទុក និងធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងថែមទៀត ។

III. ធនធានមនុស្ស

គោលនយោបាយនេះមានគោលបំណងធានាឱ្យមានចំនួនបុគ្គលិកសមស្រប ហើយបានទទួលការបណ្តុះបណ្តាលគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការនៃគោលនយោបាយស្តីពីឱសថ ។

- ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់ការបង្កើន និងការរក្សាធនធានមនុស្សដែលចាំបាច់សម្រាប់ការអនុវត្តន៍គោលនយោបាយស្តីពីឱសថ ត្រូវអភិវឌ្ឍដោយមានកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជិតស្និទ្ធជាមួយបណ្តាភ្នាក់ងារពាក់ព័ន្ធ ។ ដើម្បីអនុវត្ត គោលនយោបាយនេះបាន ត្រូវមានផែនការសម្រាប់កំណត់ធនធានមនុស្ស ដែលជាយុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់អភិវឌ្ឍក្នុងការ ជ្រើសរើស និងបណ្តុះបណ្តាលបុគ្គលិកនាពេលអនាគត ។
- ក្រសួងសុខាភិបាលត្រូវព្យាយាមកែលម្អស្ថានភាពវិស័យអាជីពរបស់បុគ្គលិកផ្នែកឱសថ ហើយត្រូវលើកទឹកចិត្ត និងគាំទ្រក្នុងការទទួលបាននូវកាលានុវត្តន៍ភាព និងវគ្គសិក្សាបង្កើនជំនាញបន្ថែមដល់បុគ្គលិកដែលមានស្រាប់ ដើម្បីធានាតុនាទីរបស់ពួកគេ និងជាមូលដ្ឋានគ្រឹះសម្រាប់អភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស ។

IV. ធនធានហិរញ្ញវត្ថុ

គោលនយោបាយនេះ មានគោលបំណងធានាឱ្យមានការផ្តល់មូលនិធិគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ឱសថសារវន្ត ដែលមានគុណភាពល្អ និងបរិមាណគ្រប់គ្រាន់ក្នុងតម្លៃទាបដែលអាចធ្វើបាន ទៅតាមលទ្ធភាពនៃការផ្តល់ថវិកាសរុបរបស់ក្រសួងសុខាភិបាលក្នុងការអនុវត្តន៍យុទ្ធសាស្ត្រនៃគោលនយោបាយស្តីពីឱសថ ។

តម្រូវការធនធានហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវផ្អែកលើការប៉ាន់ប្រមាណតម្រូវការដោយប្រុងប្រយ័ត្ននូវបរិមាណសរុបនៃឱសថ និងបរិក្ខារពេទ្យ ដោយប្រើទិន្នន័យដែលបានមកពីប្រភពអាចទុកចិត្តបាន និងស្របទៅតាមផែនការយុទ្ធសាស្ត្រក្នុងការអនុវត្តន៍គោលនយោបាយស្តីពីឱសថ ។

V. ការជ្រើសរើស

គោលនយោបាយនេះមានគោលបំណងក្នុងការជ្រើសរើសផលិតផលឱសថ ដោយអនុលោមទៅតាមបញ្ជីឱសថសារវន្តដូចដែលបានផ្តើមគំនិតដោយអង្គការសុខភាពពិភពលោក (WHO) ។ ឱសថសារវន្ត គឺជាឱសថដែលមានលក្ខណៈសំខាន់ និងចាំបាច់បំផុត ដើម្បីបំពេញតម្រូវការសុខភាពរបស់ប្រជាជនភាគច្រើន ។

១. មគ្គុទ្ទេសក៍ព្យាបាល និងបញ្ជីឱសថសារវន្ត

១.១ គណៈកម្មការជាតិរៀបចំមគ្គុទ្ទេសក៍ព្យាបាល

គណៈកម្មការរៀបចំមគ្គុទ្ទេសក៍ព្យាបាលដែលមានសមាសភាពរួមមាន អ្នកជំនាញឯកទេសផ្សេងៗ ដែលត្រូវពង្រឹង ដើម្បីរៀបចំមគ្គុទ្ទេសក៍ព្យាបាលសម្រាប់គ្រប់ស្ថានភាពជំងឺដែលកើតមាននៅក្នុងប្រទេស ។ អនុគណៈកម្មការជំនាញ ឯកទេស អាចត្រូវបានជ្រើសរើសដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហានៅតំបន់ដែលមានជំងឺ ។

១.២. មគ្គុទ្ទេសក៍ព្យាបាល និងការជ្រើសរើសឱសថ

- ការជ្រើសរើសឱសថដើម្បីប្រើប្រាស់សម្រាប់ការព្យាបាល ត្រូវផ្អែកទៅលើភាពជាក់ស្តែងនៃសុវត្ថិភាព ប្រសិទ្ធភាព ចំណាយសមស្របក្នុងការប្រើប្រាស់ឱសថ និងគុណប្រយោជន៍នៃការព្យាបាល ។
- ដើម្បីសម្រួលដល់ឯកសារយោង ត្រូវមានការពិនិត្យឡើងវិញនូវមគ្គុទ្ទេសក៍ព្យាបាលដែលមានស្រាប់ និង ចងក្រងជាឯកសារសង្ខេប ដែលមានខ្លឹមសារច្បាស់លាស់ដោយគណៈកម្មការមគ្គុទ្ទេសក៍ព្យាបាល ។ ការរួមបញ្ចូលនូវមគ្គុទ្ទេសក៍ព្យាបាល ចំពោះករណីជំងឺនីមួយៗសម្រាប់យកទៅប្រើប្រាស់គ្រប់ស្ថានភាពជំងឺ ដែលកើតមាននៅក្នុងប្រទេស ។ ដំណើរការនៃការអភិវឌ្ឍន៍មគ្គុទ្ទេសក៍ព្យាបាល ត្រូវកំណត់អំពីឈ្មោះឱសថ ដែលត្រូវដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងបញ្ជីឱសថសារវន្តជាតិ ។
- មគ្គុទ្ទេសក៍ព្យាបាល និងបញ្ជីឱសថសារវន្ត ត្រូវធ្វើការពិនិត្យឡើងវិញឱ្យបានទៀងទាត់ដើម្បីរក្សាការព្យាបាល ជំងឺឱ្យបានត្រឹមត្រូវ ។
- ត្រូវបន្តការជ្រើសរើសឱសថដោយផ្អែកលើឈ្មោះហ្សេណេរិក (Generic) ឬឈ្មោះអន្តរជាតិ (INN) ។ ក្រៅ ពីករណីលើកលែងមួយចំនួននៅថ្នាក់កណ្តាល នៅពេលដែលមានការវិនិច្ឆ័យត្រឹមត្រូវតាមបែបវេជ្ជសាស្ត្រមានតែ ឱសថ ដែលមាននៅក្នុងបញ្ជីឱសថសារវន្តជាតិតែប៉ុណ្ណោះ ដែលត្រូវយកមកប្រើនៅក្នុងសេវាសាធារណៈ ។ គណៈ កម្មការត្រូវកំណត់កម្រិតថ្នាក់ឱសថខុសៗគ្នា ដែលមានទៅតាមថ្នាក់ជាតិ ខេត្ត ស្រុក និង ឃុំ ។

២. ការប្រើប្រាស់ឱសថនៅក្នុងក្រុមវេជ្ជសាស្ត្របរទេស និងកម្មវិធីជាតិ

- ក្រុមវេជ្ជសាស្ត្រ ឬជនបរទេសណាមួយ ដែលមានបំណងសហការជាមួយរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ក្នុងការអនុវត្តន៍កម្មវិធី ប្រើប្រាស់ឱសថគឺជាផ្នែកមួយសំខាន់ ដែលត្រូវពិភាក្សាជាមួយអង្គការគ្រប់គ្រងឱសថ ដើម្បីទទួលបានកិច្ចព្រមព្រៀង ទាក់ទងនឹងការប្រើប្រាស់ឱសថទាំងនោះ ។
- ការជ្រើសរើស និងការប្រើប្រាស់ឱសថគឺជាផ្នែកមួយសំខាន់ ដែលត្រូវធ្វើការពិភាក្សាជាមួយអង្គការគ្រប់គ្រងឱសថមុន នឹងផ្តល់ការណែនាំលើការប្រើប្រាស់ឱសថទាំងនោះទៅតាមប្រភេទជំងឺ ឬតាមកម្មវិធីជាតិ (ឧទាហរណ៍ កម្មវិធី IMCI STI HIV និងកម្មវិធីស្តីអំពីជំងឺទឹកនោមផ្អែម) ។

VI. ការធ្វើលទ្ធកម្ម

គោលនយោបាយនេះមានគោលបំណងធានាថា គុណភាព និងបរិមាណឱសថចាំបាច់ ត្រូវបានធ្វើលទ្ធកម្មដើម្បីឆ្លើយ តបទៅនឹងតម្រូវការសុខភាពរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ ក្នុងតម្លៃទាបតាមដែលអាចធ្វើបាន ។

១. គោលការណ៍ទូទៅស្តីពីការទិញឱសថ និងបរិក្ខារពេទ្យសម្រាប់វិស័យសាធារណៈ

នៅក្នុងវិស័យសាធារណៈ លទ្ធកម្មឱសថត្រូវធ្វើឱ្យមានលក្ខណៈស្របគ្នា និងរួមបញ្ចូលទៅជាប្រព័ន្ធជាតិ ដើម្បីទទួលបាននូវមាត្រដ្ឋានសេដ្ឋកិច្ច និងធានាឱ្យមានការផ្គត់ផ្គង់ឱសថដែលអាចជឿទុកចិត្តបាន ក្នុងការបំពេញតម្រូវការរបស់ប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជា ដោយកាត់បន្ថយជាអតិបរមានូវការខ្វះខាត ។

គោលបំណងនៃការទិញឱសថគឺ ការទទួលបាននូវឱសថដែលមានគុណភាព សុវត្ថិភាព និងប្រសិទ្ធភាព ក្នុងតម្លៃទាបតាមដែលអាចធ្វើបាន ។

- នីតិវិធី និងមគ្គុទ្ទេសក៍សម្រាប់លទ្ធកម្មប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពដែលបានធ្វើឱ្យស្របគ្នា ត្រូវធ្វើការពិនិត្យឡើងវិញ និងពង្រឹងបន្ថែមទៀត ។
- មានតែឱសថដែលបានចុះទិដ្ឋាការ បញ្ជីកា ឬបានទទួលស្គាល់ដោយក្រសួងសុខាភិបាលប៉ុណ្ណោះ ដែលត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើ លទ្ធកម្ម ។
- ត្រូវបន្តធ្វើលទ្ធកម្មឱសថ តាមឈ្មោះហ្សេណេរិក (Generic) ឬឈ្មោះអន្តរជាតិ (INN) ។
- ត្រូវបន្តធ្វើលទ្ធកម្មឱសថដោយយោងទៅតាមបញ្ជីឱសថសារវន្តជាតិ ។

១.១. ផលិតកម្មក្នុងស្រុក

- ការធ្វើលទ្ធកម្ម គួរតែផ្តល់លទ្ធភាពឱ្យឱសថដែលផលិតក្នុងស្រុកនូវចំនួនមួយដែលមានកម្រិត ។
- ផលិតផលឱសថក្នុងស្រុក ដែលមានគុណភាព សុវត្ថិភាព និងប្រសិទ្ធភាព ហើយដែលបម្រើសេចក្តីត្រូវការរបស់ប្រជាពលរដ្ឋត្រូវបានលើកទឹកចិត្ត ។
- គ្រឹះស្ថានផលិតឱសថត្រូវបានលើកទឹកចិត្ត និងគាំទ្រដើម្បីប្រតិបត្តិតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវ រួមមានគោលការណ៍អនុវត្តក្នុងផលិតកម្មឱសថ (GMP) របស់ជាតិ និងរបស់អង្គការសុខភាពពិភពលោក សម្រាប់ការផលិតនូវផលិតផលឱសថ ។
- គ្រឹះស្ថានផលិតឱសថត្រូវបានលើកទឹកចិត្តឱ្យផលិត និងនាំចេញផលិតផលឱសថ ដោយគោរពតាមស្តង់ដារអន្តរជាតិ និង អភិវឌ្ឍសមត្ថភាពឈានដល់កម្រិតស្តង់ដារ និងគោរពតាមគម្រោងផែនការផ្តល់វិញ្ញាបនប័ត្ររបស់អង្គការសុខភាព ពិភពលោក ទៅលើគុណភាពផលិតផលឱសថដែលចរន្តនៅក្នុងពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិ ។

១.២. ការផ្តល់ជំនួយ

មគ្គុទ្ទេសក៍ជាតិសម្រាប់ផ្តល់ជំនួយឱសថ នឹងត្រូវបានបង្កើតឡើង ហើយការផ្តល់ជំនួយឱសថក្នុងវិស័យសាធារណៈឯកជន និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ត្រូវគោរពតាមមគ្គុទ្ទេសក៍ជាតិ ដែលបានអនុម័តដោយក្រសួងសុខាភិបាល ។

២. ការធ្វើលទ្ធកម្មដោយវិស័យឯកជននៅកម្ពុជា

- ក្រសួងសុខាភិបាល ត្រូវបន្តផ្តល់អាជ្ញាប័ណ្ណនាំចូល ឬលិខិតអនុញ្ញាត ជូនគ្រឹះស្ថានអាហ្វវើណ ឌីហ្វឺណឱសថ ។
- មានតែឱសថដែលបានចុះបញ្ជីកានៅកម្ពុជាប៉ុណ្ណោះ ដែលត្រូវបន្តការធ្វើលទ្ធកម្ម សម្រាប់លក់ក្នុងវិស័យឯកជន ។
- មានតែឱសថដែលគោរពតាមស្តង់ដារគុណភាពជាតិ និងអន្តរជាតិប៉ុណ្ណោះ ដែលត្រូវនាំចូលដោយវិស័យឯកជនសម្រាប់លក់នៅ ក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ។

VII. ឃ្លាំង និងប្រព័ន្ធនៃការស្តុកឱសថ

គោលនយោបាយនេះមានគោលបំណង ធានាឱ្យបាននូវ៖

- ការរក្សាគុណភាព និងសុវត្ថិភាពឱសថនៅក្នុងឃ្លាំងរបស់វិស័យសាធារណៈ ឯកជន និងស្ថាប័នមិនមែនរដ្ឋាភិបាលចាប់ពីពេលទទួលឱសថចូលទៅក្នុងឃ្លាំងរហូតដល់ពេលចែកចាយទៅឱ្យអ្នកជំងឺ ។ ការបន្តឱ្យមានជាប្រចាំនូវបរិមាណគ្រប់គ្រាន់នៃឱសថសារវន្ត តាមគ្រប់កម្រិតទាំងអស់នៃប្រព័ន្ធសុខាភិបាល តម្រូវឱ្យមានការរក្សាប្រព័ន្ធកាត់ត្រា ត្រួតពិនិត្យរបាយការណ៍ នៃការប្រើប្រាស់ឱសថ និងបរិមាណស្តុកឱសថគ្រប់មុខ ឱ្យបានច្បាស់លាស់ ។
- កាត់បន្ថយភាពខ្វះខាតឱ្យនៅកម្រិតអប្បបរមាតាមលក្ខខណ្ឌ និងមានប្រសិទ្ធភាពនៃការស្តុកឱសថ ការរក្សាកំណត់ត្រា និងការគ្រប់គ្រងស្តុកឱ្យបានត្រឹមត្រូវ ។ ការកំទេចឱសថ ត្រូវធ្វើឡើងតាមវិធីប្រកបដោយសុវត្ថិភាព និងមិនប៉ះពាល់ដល់បរិស្ថាន ។

១. ការគ្រប់គ្រងស្តុក

- ការស្តុក និងការចែកចាយឱសថ បរិក្ខារពេទ្យ ទៅវិស័យសាធារណៈ ត្រូវបន្តការគ្រប់គ្រងពីថ្នាក់ជាតិ ដោយមានមគ្គុទ្ទេសក៍ត្រឹមត្រូវមួយ ដែលមានរចនាសម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ។
- ឃ្លាំងស្តុកឱសថ និងគ្រឿងបំពាក់ក្នុងឃ្លាំងនៅថ្នាក់កណ្តាលនិងថ្នាក់ក្រោម ត្រូវមានការវាយតម្លៃ និងរៀបចំឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីឱ្យមានសុវត្ថិភាពក្នុងការស្តុកផលិតផលឱសថ ឱ្យត្រូវតាមលក្ខខណ្ឌសីតុណ្ហភាព និងសំណើម រហូតដល់ពេលឱសថ និងបរិក្ខារពេទ្យ ផុតកំណត់ប្រើ ។
- ក្រសួងសុខាភិបាល ត្រូវខិតខំប្រឹងប្រែងឱ្យអស់ពីលទ្ធភាពក្នុងការធានាផ្តល់ឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់នូវបុគ្គលិក ដែលបានទទួលការបណ្តុះបណ្តាលត្រឹមត្រូវ ។
- ត្រូវធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពមគ្គុទ្ទេសក៍នៃការគ្រប់គ្រងឱសថ ហើយត្រូវចែកទៅឱ្យប្រព័ន្ធផ្គត់ផ្គង់គ្រប់ថ្នាក់ សម្រាប់ធ្វើការបណ្តុះបណ្តាល និងណែនាំអំពីការងារគ្រប់គ្រង និងស្តុកឱសថ ។
- យោងទៅតាមមគ្គុទ្ទេសក៍ទាំងនេះ ត្រូវមានការរៀបចំស្តុក ក្នុងលក្ខណៈមួយ ដែលអាចធានានូវការគ្រប់គ្រងឱសថបរិក្ខារពេទ្យ ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព រួមមាន នីតិវិធីនៃការទទួល ការបង្វិលស្តុក (FEFO) ការត្រួតពិនិត្យ សារពើភ័ណ្ឌ និងរក្សាទុក កំណត់ត្រាឱ្យបានត្រឹមត្រូវ ព្រមទាំងធ្វើការចែកចាយទៅគ្រប់សេវាសុខាភិបាល ។
- បុគ្គលិកនៅសេវាសុខាភិបាលត្រូវទទួលបានការបណ្តុះបណ្តាលឱ្យបានទៀងទាត់ក្នុងការធ្វើ និងរក្សាកំណត់ត្រាឱ្យបានត្រឹមត្រូវត្រួតពិនិត្យ និងថែរក្សាស្តុកដោយអង្គការរបស់ក្រសួងសុខាភិបាលដែលទទួលខុសត្រូវក្នុងការគ្រប់គ្រងឱសថ ។

២. ការគ្រប់គ្រងកាកសំណល់ផលិតផលសុខាភិបាល

២.១. ការកាត់បន្ថយកាកសំណល់ផលិតផលសុខាភិបាល

កាកសំណល់នឹងត្រូវបានកាត់បន្ថយដោយ :

- ការធ្វើលទ្ធកម្មសមស្រប
- ការប្រកាន់ខ្ជាប់ទៅនឹងការអនុវត្តនីតិវិធីក្នុងការចេញវេជ្ជបញ្ជា ដោយផ្អែកលើមគ្គុទ្ទេសក៍ព្យាបាល និងបញ្ជីឱសថសារវន្ត
- ការគ្រប់គ្រងស្តុកបានល្អ

- ការទប់ស្កាត់ការផ្តល់ជំនួយឱសថដែលមិនបានស្នើសុំ

២.២. ការកំទេចចោលកាកសំណល់ផលិតផលសុខាភិបាលដែលផុតកំណត់ និងមិនអាចប្រើប្រាស់បាន

- មគ្គុទ្ទេសក៍ត្រឹមត្រូវសម្រាប់ការកំទេចចោល ប្រកបដោយសុវត្ថិភាព នូវកាកសំណល់ផលិតផលសុខាភិបាលដែលផុតកំណត់ និងផលិតផលមិនអាចប្រើប្រាស់បាន ត្រូវមានការអនុម័តជាផ្លូវការ និងធ្វើការផ្សព្វផ្សាយ ។
- នៅពេលដែលកាកសំណល់ត្រូវតែចោលដោយមិនអាចចៀសវាងបាននោះ ត្រូវកំទេចវាក្នុងលក្ខណៈមួយដែលមានសុវត្ថិភាព និងមិនប៉ះពាល់ដល់បរិស្ថាន ដោយអនុលោមទៅតាមមគ្គុទ្ទេសក៍ជាតិស្តីពីការកំទេចចោលកាកសំណល់ ផលិតផលសុខាភិបាលដែលផុតកំណត់ និងផលិតផលមិនអាចប្រើប្រាស់បាន ។

VIII. ការចែកចាយឱសថ

គោលនយោបាយនេះមានគោលបំណងធានានូវការចែកចាយឱសថ ឱ្យបានទាន់ពេលវេលា មានសុវត្ថិភាព និងប្រសិទ្ធភាព សម្រាប់អ្នកប្រើប្រាស់ដោយរក្សាគុណភាពឱសថតាមបណ្តាញផ្គត់ផ្គង់ និងអាចរកបាននៅពេលណាដែលត្រូវការ ។

១. ការចែកចាយ និងការលក់ឱសថ

មានតែឱសថដែលបានចុះទិដ្ឋាការ បញ្ជីកា ឬបានទទួលការអនុញ្ញាតពីក្រសួងសុខាភិបាលប៉ុណ្ណោះ ដែលអាចយកទៅចែកចាយ និង/ឬ លក់នៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

ការដឹកជញ្ជូនត្រឹមត្រូវ រួមមានការត្រួតពិនិត្យសីតុណ្ហភាព ការថែទាំ និងឧបករណ៍សម្រាប់ទំនាក់ទំនង និងបុគ្គលិកដែលចាំបាច់ក្នុងការរក្សាឱ្យបាននូវប្រតិបត្តិការប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព នៃប្រព័ន្ធចែកចាយក្នុងវិស័យសាធារណៈ ជាពិសេសការដឹកជញ្ជូនឱសថទៅកាន់តំបន់ដាច់ស្រយាលនៅក្នុងប្រទេស ត្រូវមានការធានាដើម្បីសម្រួលដល់ការចែកចាយ ឱ្យបានទាន់ពេលវេលា មានសុវត្ថិភាព និងប្រសិទ្ធភាព ទៅកាន់គោលដៅត្រឹមត្រូវ ។

១.១. ការចែកចាយឱសថនៅក្នុងវិស័យសាធារណៈ

- ការចែកចាយឱសថនៅក្នុងវិស័យសាធារណៈ ត្រូវផ្អែកលើសំណើសុំផ្គត់ផ្គង់ពីសេវាសុខាភិបាល ។
- ការស្នើសុំឱសថពីសេវាសុខាភិបាល ត្រូវមានការរៀបចំដោយយោងកំណត់ត្រា និងឯកសារត្រឹមត្រូវហើយ ត្រូវផ្គត់ផ្គង់ឱសថទៅតាមកម្រិតនៃសេវាសុខាភិបាល ។
- ចំពោះសេវាសុខាភិបាលទើបបង្កើតថ្មី ដំបូងត្រូវផ្តល់នូវកញ្ចប់ឱសថ (Kit) ហើយធ្វើការផ្គត់ផ្គង់ជាបន្តបន្ទាប់ដោយ ផ្អែកទៅលើឯកសារដូចខាងលើ ។
- ចំពោះវិស័យសាធារណៈត្រូវផ្គត់ផ្គង់ឱសថដោយឥតគិតថ្លៃ សម្រាប់ប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជា ។

១.២. ការចែកចាយ និងការលក់ឱសថនៅតាមវិស័យឯកជន

- ត្រូវរៀបចំមគ្គុទ្ទេសក៍សម្រាប់ការនាំចូល និងការចែកចាយឱសថនៅតាមវិស័យឯកជន ។
- ឱសថសំរាប់វិស័យឯកជន ត្រូវចែកចាយទៅតាមលក្ខខណ្ឌដែលមានចែងនៅក្នុងអាជ្ញាប័ណ្ណ ឬលិខិតអនុញ្ញាត ។
- ត្រូវរៀបចំ និងអនុវត្តគោលនយោបាយកំណត់តម្លៃ ។
- ឱសថគ្រប់ប្រភេទ មិនត្រូវចែកចាយដោយកន្លែងលក់ឱសថដែលគ្មានច្បាប់អនុញ្ញាត ។
- ការគ្រប់គ្រង និងការរៀបចំស្តុក ត្រូវមានលក្ខណៈធានាគុណភាពឱសថ ។
- ត្រូវរក្សាទុកនូវឯកសារស្តុកឱ្យបានត្រឹមត្រូវ ដើម្បីងាយស្រួលក្នុងការធ្វើសវនកម្ម ។

- មន្ត្រីដែលមានសិទ្ធិធ្វើអធិការកិច្ចឱសថ ត្រូវចុះធ្វើអធិការកិច្ចឱ្យបានទៀងទាត់នៅតាមទីតាំងវិស័យឯកជនហើយ បុគ្គលដែលត្រូវបានរកឃើញថា បានរំលោភបំពានច្បាប់ ត្រូវផ្ដន្ទាទោសតាមច្បាប់ ។

IX. ការធានាគុណភាពឱសថដែលកំពុងចរាចរ

គោលនយោបាយនេះមានគោលបំណង ធានាគុណភាពនៃការគ្រប់គ្រងឱសថគ្រប់ទិដ្ឋភាពទាំងអស់ ក្នុងវិស័យ សាធារណៈ ឯកជន និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីធានាថា ឱសថដែលបានទៅដល់ដៃអ្នកជំងឺ ជាឱសថដែលមាន គុណភាព សុវត្ថិភាព ប្រសិទ្ធភាព និងឆ្លើយតបទៅតាមលក្ខណៈបច្ចេកទេស និងស្តង់ដារដែលបានកំណត់។ ប្រព័ន្ធធានា គុណភាព រួមមានការគ្រប់គ្រងបច្ចេកទេស និងច្បាប់។ ត្រូវមានការធានាគុណភាពឱសថចាប់ពី ដំណើរការនៃការជ្រើសរើស ការធ្វើលទ្ធកម្ម ការចែកចាយ រហូតដល់ការប្រើប្រាស់។

- គុណភាពឱសថដែលកំពុងចរាចរនៅក្នុងប្រព័ន្ធផ្គត់ផ្គង់សាធារណៈ និងឯកជន ត្រូវមានការត្រួតពិនិត្យឱ្យបានទៀងទាត់។
- មគ្គុទ្ទេសក៍តាមដានគុណភាពឱសថក្រោយពេលដាក់លក់នៅលើទីផ្សារ និងនីតិវិធីសម្រាប់ស្រង់ឱសថគំរូ ដើម្បីយកមក ត្រួតពិនិត្យគុណភាព ត្រូវធ្វើការពិនិត្យសារឡើងវិញ និងអនុវត្តឱ្យបានល្អ ។
- ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាឱសថអន់គុណភាព និងឱសថក្លែងក្លាយ ឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព ត្រូវរៀបចំនីតិវិធី រួមមាន ការដាក់ ពិន័យតាមច្បាប់ជាធរមាន។

X. ការប្រើប្រាស់ឱសថសមស្រប

គោលនយោបាយនេះមានគោលបំណងធានាថាឱសថដែលត្រូវចេញវេជ្ជបញ្ជាឱ្យប្រើ និងចែកចាយដោយបុគ្គលិក សុខាភិបាលដែលបានទទួលការបណ្តុះបណ្តាលត្រឹមត្រូវ និងមានការប្រើប្រាស់ឱ្យបានសមស្រប ដើម្បីផ្តល់អត្ថប្រយោជន៍ជា អតិបរមាក្នុងការព្យាបាលដល់អ្នកជំងឺ និងកាត់បន្ថយការបាត់បង់ ការខ្វះខាត គ្រោះថ្នាក់ដែលកើតឡើង ដោយការប្រើប្រាស់ ឱសថមិនបានសមស្រប។

១. ការអប់រំ និងការបណ្តុះបណ្តាល

- ត្រូវធានាឱ្យមានការអប់រំ និងការបណ្តុះបណ្តាលបុគ្គលិកសុខាភិបាល រួមទាំងបុគ្គលិកបម្រើការនៅតាមឱសថស្ថាន និង គិលានុបដ្ឋាកទៅតាមកម្មវិធីសិក្សាដែលបានរៀបចំ។
- ត្រូវពង្រឹងវគ្គសិក្សាឡើងវិញ និងអប់រំបន្ត ដើម្បីបង្កើនចំណេះដឹងថែមទៀតឱ្យបានត្រឹមត្រូវ ដោយសហការជាមួយ អង្គការពាក់ព័ន្ធ។
- ត្រូវផ្តល់ការបណ្តុះបណ្តាលសម្រាប់ករណីពិសេស ដល់បុគ្គលិកសុខាភិបាលដែលបានជ្រើសរើស ឧទាហរណ៍ ក្នុងករណី ការប្រើប្រាស់ឱសថសម្រាប់ជំងឺគ្រុនចាញ់ របេង និងអេដស៍ ។ល។
- ត្រូវមានការបណ្តុះបណ្តាលដល់បុគ្គលិកសុខាភិបាលអំពីការផ្តល់ប្រឹក្សា ដើម្បីពួកគាត់អាចជួយឱ្យអ្នកជំងឺយល់ច្បាស់អំពី ការប្រើប្រាស់ឱសថ ក៏ដូចជាការថែរក្សា និងមុកដាក់ឱសថទាំងនោះឱ្យបានត្រឹមត្រូវ ដើម្បីចៀសវាងការខូចខាត និង ការខ្វះខាត។

២. ការចេញវេជ្ជបញ្ជា

- វិសាលភាពក្នុងការចេញវេជ្ជបញ្ជា ត្រូវកំណត់តាមកម្រិតជំនាញដែលបានអនុញ្ញាត។

- អ្នកចេញវេជ្ជបញ្ជានៅគ្រប់វិស័យរួមមាន វិស័យសាធារណៈ ឯកជន និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ត្រូវចេញវេជ្ជបញ្ជា ចំពោះតែឱសថណាដែលស្ថិតក្នុងបញ្ជីកំណត់ ទៅតាមកម្រិតជំនាញរបស់អ្នកចេញវេជ្ជបញ្ជា និងយោងទៅតាមសេចក្តី ណែនាំរបស់ក្រសួងសុខាភិបាល ។
- អង្គការក្រោមក្រសួងសុខាភិបាល ដែលទទួលខុសត្រូវក្នុងការគ្រប់គ្រងឱសថ ត្រូវប្រឹងប្រែងត្រួតពិនិត្យយ៉ាងខ្ជាប់ខ្ជួន និងវាយតម្លៃលើការចេញវេជ្ជបញ្ជា ហើយត្រូវសហការជាមួយផ្នែកផ្សេងៗ នៃអង្គការគ្រប់គ្រងឱសថ ដើម្បីធានាឱ្យមាន ការចេញវេជ្ជបញ្ជាត្រឹមត្រូវ និងមានចំណាយសមស្រប ។

៣. ការចែកចាយឱសថ

- មគ្គុទ្ទេសក៍ស្តីពីការចែកចាយឱសថ ដែលជាផ្នែកមួយនៃគោលការណ៍អនុវត្តក្នុងឱសថស្ថាន (GPP) ត្រូវពង្រឹង ហើយការប្រើប្រាស់មគ្គុទ្ទេសក៍ត្រូវមានរយៈពេលកំណត់ ក្នុងការពិនិត្យឡើងវិញ ។
- ឱសថត្រូវចែកចាយប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងត្រឹមត្រូវនៅក្នុងវិស័យសាធារណៈ ដោយយោងតាមបញ្ជីឱសថសារវន្ត និងស្របតាមគោលនយោបាយស្តីពីឱសថ និងបទប្បញ្ញត្តិក្នុងឱសថស្ថាន រួមមានសេចក្តីណែនាំសម្រាប់ការវេចខ្ចប់ និង ការបិទស្លាកសញ្ញា ។ គោលការណ៍ដូចគ្នានេះត្រូវបានលើកទឹកចិត្តឱ្យប្រើប្រាស់ក្នុងវិស័យឯកជន និងអង្គការមិនមែន រដ្ឋាភិបាល ។
- គ្រប់វិស័យទាំងអស់ ឱសថត្រូវចែកចាយដោយ បុគ្គលិកដែលទទួលបានការអនុញ្ញាតតែប៉ុណ្ណោះ ។
- ឱសថស្ថានគ្រប់កម្រិតទាំងអស់ត្រូវលក់ឱសថដែលមានវេជ្ជបញ្ជាតែប៉ុណ្ណោះ លើកលែងតែឱសថដែលអាចទិញបានដោយ មិនចាំបាច់មានវេជ្ជបញ្ជាដូចដែលក្រសួងសុខាភិបាលបានកំណត់ ។
- មន្ត្រីអធិការកិច្ចមានសមត្ថកិច្ចត្រូវធ្វើអធិការកិច្ចឱ្យបានទៀងទាត់ នៅទីតាំងដែលមានការចែកចាយឱសថ ដើម្បីធានាថា រាល់បទប្បញ្ញត្តិច្បាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងការចែកចាយឱសថ ត្រូវបានអនុវត្តប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ។

៤. ព័ត៌មានឱសថ

- ត្រូវឱ្យមានភាពងាយស្រួល ដើម្បីឱ្យបុគ្គលិកសុខាភិបាលទាំងអស់អាចរកបាននូវព័ត៌មានឱសថ ដែលត្រូវទុកចិត្ត មាន លក្ខណៈវិទ្យាសាស្ត្រ និងឯករាជ្យ ក្នុងការចេញវេជ្ជបញ្ជា និងការចែកចាយឱសថ ឱ្យបានសមស្រប រួមមាន មគ្គុទ្ទេសក៍ព្យាបាល បញ្ជីឱសថសារវន្ត និងឯកសារយោងដទៃទៀត ។
- ព័ត៌មាន និងទិន្នន័យឱសថដែលមានប្រយោជន៍ ការប្រើប្រាស់ឱសថ និងការអនុវត្តក្នុងឱសថស្ថាន ត្រូវបានប្រមូល ដើម្បីកំណត់គោលដៅសម្រាប់ការអប់រំ ឬការពិនិត្យឡើងវិញនូវគោលការណ៍អនុវត្តក្នុងឱសថស្ថាន តាមការចាំបាច់ ។

៤.១. ការយល់ដឹងរបស់សហគមន៍អំពីឱសថ និងការប្រើប្រាស់ឱសថដោយខ្លួនឯង

- ត្រូវផ្តល់ព័ត៌មានអំពីការប្រើប្រាស់ឱសថ និងការព្យាបាលដល់សាធារណៈជនដោយគ្មានការលំអៀងទៅតាម ភាពជាក់ស្តែង ។
- ត្រូវមានវគ្គបណ្តុះបណ្តាលសមស្របនៅតាមសហគមន៍ ដើម្បីលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងអំពីឱសថនិងការប្រើ ប្រាស់របស់វាដោយខ្លួនឯង ។

៤.២. ការតាមដានពីផលវិបាករបស់ឱសថ

- ត្រូវពង្រឹងប្រព័ន្ធតាមដានពីផលវិបាករបស់ឱសថ និងដាក់បញ្ចូលនូវនីតិវិធី ក្នុងការរាយការណ៍អំពីផលវិបាករបស់វា ។ ត្រូវកែលម្អប្រព័ន្ធនេះដើម្បីឈានទៅដល់ស្តង់ដារអន្តរជាតិ ។
- ត្រូវលើកទឹកចិត្តបុគ្គលិកសុខាភិបាល និងសមាជិកសហគមន៍ឱ្យរាយការណ៍អំពីផលវិបាករបស់ឱសថ ដល់មណ្ឌលព័ត៌មានឱសថដែលនៅជិតបំផុត ។

XI. ឱសថបូរាណ

គោលនយោបាយនេះមានគោលបំណងទទួលស្គាល់ គោលនយោបាយឱសថបូរាណរបស់កម្ពុជា ដោយរួមបញ្ចូលការប្រើប្រាស់ឱសថបូរាណទៅក្នុងប្រព័ន្ធចែងចាយសុខភាពបឋម ។

ត្រូវអនុវត្តគោលនយោបាយឱសថបូរាណដាច់ដោយឡែក ដែលមានបំណងដាក់បញ្ចូលវា ទៅក្នុងផ្នែកមួយនៃសេវាប្រើប្រាស់ឱសថ ទៅតាមគោលការណ៍ណែនាំសម្រាប់ការចែងសុខភាពបឋម ។

XII. ការផ្សាយពាណិជ្ជកម្ម និងការលើកកម្ពស់ការយល់ដឹង

គោលនយោបាយនេះមានគោលបំណងធានាថា ការផ្សាយពាណិជ្ជកម្ម និងការលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងអំពីឱសថ ត្រូវបានធ្វើឡើង ដោយមានស្តង់ដារវិជ្ជាជីវៈខ្ពស់ និងគោរពតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវនៃបទដ្ឋានច្បាប់ និងនីតិវិធីឱសថ ។

- ត្រូវរៀបចំ និងធ្វើការចែកចាយមគ្គុទ្ទេសក៍ សម្រាប់លើកកម្ពស់ការយល់ដឹងអំពីឱសថ រួមមានលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យត្រឹមត្រូវតាមក្រមសីលធម៌ ដល់ភាគីដែលពាក់ព័ន្ធ ។
- សកម្មភាពលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងអំពីឱសថ ត្រូវស្របគ្នាជាមួយនឹងគោលបំណងនៃគោលនយោបាយស្តីពីឱសថ ។
- ត្រូវបន្តហាមឃាត់នូវការផ្សព្វផ្សាយដោយផ្ទាល់ទៅដល់អ្នកប្រើប្រាស់ អំពីឱសថដែលត្រូវទិញដោយមានវេជ្ជបញ្ជា ។
- ការផ្សាយពាណិជ្ជកម្មដែលមានគោលបំណង ឬពាក់ព័ន្ធនឹងការប្រើប្រាស់ឱសថមិនត្រឹមត្រូវសម្រាប់កុមារ ត្រូវចាត់ទុកជាការខុសច្បាប់ ។
- ការផ្សាយពាណិជ្ជកម្មឱសថ និងសកម្មភាពផ្សព្វផ្សាយ ត្រូវមានការត្រួតពិនិត្យដោយប្រុងប្រយ័ត្ន ដើម្បីធានាថាពួកគេអនុលោមតាមលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យត្រឹមត្រូវតាមក្រមសីលធម៌ ។
- ដើម្បីជៀសវាងទំនាស់ផលប្រយោជន៍នៃការផ្សាយពាណិជ្ជកម្មឱសថ (ស្លាកសញ្ញាក្រុមហ៊ុន ការគាំទ្រសកម្មភាព ។ល ។) មិនត្រូវពាក់ព័ន្ធជាមួយនឹងកម្មវិធីជាតិណាមួយរបស់ក្រសួងសុខាភិបាលឡើយ ។

XIII. កិច្ចសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេសជាមួយប្រទេសនានា និងទីផ្សារអន្តរជាតិ

គោលនយោបាយនេះមានគោលបំណងបន្តសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេស យ៉ាងសកម្មលើគ្រប់វិស័យដែលទាក់ទងនឹងបញ្ហាឱសថ ដើម្បីបង្កើនការប្រើប្រាស់ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពតាមកម្រិតធនធានដែលមានស្រាប់ ក្នុងការអនុវត្តន៍គោលនយោបាយស្តីពីឱសថ ។

១. កិច្ចសហប្រតិបត្តិការក្នុងតំបន់ និងអន្តរជាតិ

រាល់ខ្លឹមសារនៃគោលនយោបាយស្តីពីឱសថ នីតិវិធីក្នុងការចុះទិដ្ឋាការ បញ្ជីកាឱសថ និងការរៀបចំមគ្គុទ្ទេសក៍ព្យាបាល ត្រូវឱ្យស្របជាមួយនឹងប្រទេសនានា ដើម្បីធ្វើឱ្យមានការងាយស្រួលក្នុងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ និងក្នុងតំបន់ព្រមទាំង

ទទួលបានអត្ថប្រយោជន៍ពីការចែករំលែកបទពិសោធន៍ និងនីតិវិធីរួមគ្នា ។ ត្រូវលើកទឹកចិត្ត និងស្វែងរកឱកាសបណ្តុះបណ្តាលនៅ ក្នុងតំបន់ លើគ្រប់ទិដ្ឋភាពទាំងអស់នៃការគ្រប់គ្រងឱសថ និងការអនុវត្តន៍ ។

២. កិច្ចសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេស និងការចែករំលែកព័ត៌មាន

កិច្ចសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេស និងការចែករំលែកព័ត៌មាន លើគ្រប់ទិដ្ឋភាពទាំងអស់នៃការគ្រប់គ្រងឱសថ ត្រូវមាន ការលើកទឹកចិត្ត និងមានការគាំទ្រទៅតាមវិស័យផ្សេងៗ រួមមាន ការបណ្តុះបណ្តាល និងការអភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្ស ។

ឧទាហរណ៍:

- ការធ្វើឱ្យប្រសើរឡើង និងរក្សាដំណើរការផ្នែក ឬអង្គភាពដែលទទួលបន្ទុកការប្រាស្រ័យទាក់ទង
- ការផ្ទេរបច្ចេកវិទ្យាសមស្រប
- ការពង្រឹងគណៈកម្មការព្យាបាលរោគ
- ការប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្ររួមក្នុងការគ្រប់គ្រងជំងឺ តាមរយៈមគ្គុទ្ទេសក៍ព្យាបាល
- ការវាយតម្លៃឱសថ
- ការផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មានអំពីគ្រឹះស្ថានផ្គត់ផ្គង់ឱសថ
- ការធានាគុណភាព និងកិច្ចសហការជាមួយមន្ទីរពិសោធន៍ត្រួតពិនិត្យគុណភាពក្នុងតំបន់ និងមន្ទីរពិសោធន៍ដទៃទៀត ។

XIV. ការត្រួតពិនិត្យ និងការវាយតម្លៃ

គោលនយោបាយនេះមានគោលបំណងធានាឱ្យមានការអនុវត្តន៍ប្រកបដោយជោគជ័យនូវគ្រប់ទិដ្ឋភាពទាំងអស់នៃគោល នយោបាយស្តីពីឱសថ តាមរយៈការបង្កើតយន្តការសម្រាប់ការត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃការអនុវត្តន៍ការងារ ។

១. ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រវិស័យឱសថ ឆ្នាំ ២០០៥-២០១០ និង "គោលការណ៍អនុវត្តក្នុងឱសថស្ថាននៃប្រទេសកម្ពុជា " ត្រូវមានការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញ និងទុកជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ការត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃការអនុវត្តន៍គោលនយោបាយ ស្តីពីឱសថ ។
២. ត្រូវកំណត់សូចនាករសម្រាប់វាស់វែងនូវភាព ឆ្ពោះទៅរកការសម្រេចបាននូវទិសដៅនៃគោលនយោបាយ នៅគ្រប់លំដាប់ ថ្នាក់ទាំងអស់ ។
៣. ប្រតិបត្តិការស្រាវជ្រាវលើគ្រប់ទិដ្ឋភាពទាំងអស់នៃគោលនយោបាយស្តីពីឱសថ គឺជាឧបករណ៍សំខាន់មួយសម្រាប់ត្រួត ពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ ។

KINGDOM OF CAMBODIA
NATION RELIGION KING

Ministry of Health

Medicines Policy
of
The Kingdom of Cambodia

August 2010

Supported by WHO

Medicines Policy 2010

Contents

I. INTRODUCTION.....	3
VISION.....	4
MISSION.....	4
KEY OBJECTIVES.....	4
APPROACHES.....	4
II. LEGAL FRAMEWORK.....	5
1. LEGISLATION AND REGULATION.....	5
1.1 Legislation.....	5
1.2 Intellectual Property Rights related to Pharmaceuticals.....	5
2. THE ROLE OF THE NATIONAL MEDICINES REGULATORY AUTHORITY.....	5
3. REGULATORY AFFAIRS, QUALITY ASSURANCE AND LICENSING.....	6
3.1. National Laboratory for Medicines Quality Control.....	6
III. HUMAN RESOURCES.....	6
IV. FINANCIAL RESOURCES.....	7
V. SELECTION.....	7
1. TREATMENT GUIDELINES AND ESSENTIAL MEDICINES LIST.....	7
1.1 National Therapeutic Committee.....	7
1.2. Standard Treatment Guidelines and the selection of medicines.....	7
2. USE OF MEDICINES IN EXPATRIATE MEDICAL TEAMS AND VERTICAL PROGRAMS.....	7
VI. PROCUREMENT.....	8
1. GENERAL PRINCIPLES ON THE PURCHASE OF MEDICINES AND MEDICAL SUPPLIES FOR THE PUBLIC SECTOR.....	8
1.1 Local production.....	8
1.2 Donations.....	8
2. PROCUREMENT BY CAMBODIAN PRIVATE SECTOR.....	8
VII. STORAGE FACILITIES AND SYSTEMS.....	9
1. STOCK MANAGEMENT.....	9
2. WASTE MANAGEMENT.....	9
2.1 Waste minimization.....	9
2.2 Disposal of expired and other unusable health products waste.....	10
VIII. DISTRIBUTION.....	10
1. DISTRIBUTION AND SALE OF MEDICINES.....	10
1.1 Distribution of medicines in the public sector.....	10
1.2 Distribution and sales of medicines in the private sector.....	10
IX. QUALITY ASSURANCE OF MEDICINES IN CIRCULATION.....	11
X. RATIONAL MEDICINES USE.....	11
1. EDUCATION AND TRAINING.....	11
2. PRESCRIBING.....	11
3. DISPENSING.....	11
4. MEDICINES INFORMATION.....	12
4.1 Community understanding about all medicines and self-medication.....	12
4.2 Pharmacovigilance.....	12
XI. TRADITIONAL MEDICINES.....	12
1. ADVERTISING AND PROMOTION.....	12
XII. TECHNICAL COOPERATION WITH OTHER COUNTRIES AND INTERNATIONAL AGENCIES.....	13
1. INTERNATIONAL AND REGIONAL COOPERATION.....	13
2. TECHNICAL COOPERATION AND INFORMATION SHARING.....	13
XIII. MONITORING AND EVALUATION.....	13

MEDICINES POLICY FOR THE KINGDOM OF CAMBODIA

I. INTRODUCTION

The first National Medicines Policy for the Kingdom of Cambodia was prepared in 1995.

The Pharmaceutical Sector Strategic Plan 2005-2010 provided comprehensive direction for strengthening the pharmaceutical sector and guidelines for Good Pharmacy Practice were endorsed by the Ministry of Health in 2006.

Fifteen years after the development of the first Policy many things have changed. A new Health Strategic Plan has been developed by the Ministry of Health for the period 2008-2015. It is important that the National Medicines Policy should always align with the National Health Strategic Plan.

A policy, no matter how carefully formulated, has no value if it is not implemented. Therefore, a detailed strategic plan will be developed to link with the revised policy and include short- medium- and long-term strategies and plans for specific activities in the next several years.

Issues of equitable access to good quality, safe and efficacious medicines and their rational use remain the focus of the policy. The revised Medicines Policy is intended to ensure a reliable supply of quality medicines for all citizens of Cambodia and support the Health Strategic Plan 2008-2015.

The general purpose of a national medicines policy is to ensure:

- **Access:** equitable availability and affordability of essential medicines
- **Quality:** the quality, safety and efficacy of all medicines
- **Rational use:** the promotion of therapeutically sound and cost-effective use of medicines by health professionals and consumers.

The Medicines Policy is a commitment and guide for action. It should support the Health Strategic Plan (HSP2) 2008-2015 and revisions thereof.

Implementation of this Policy would be the best way to ensure a reliable supply of quality medicines for all citizens of Cambodia.

The medicines regulatory authority in the Ministry of Health is the government agency responsible for pharmaceutical control in Cambodia and is the body entrusted to coordinate and supervise the implementation of the Medicines Policy. Within the medicines regulatory authority there are units responsible for registration and regulation, all aspects of medicines management and pharmaceutical trade; and these units will assist in the implementation of the policy.

The extent to which objectives of this policy are being met will be monitored and evaluated by the medicines regulatory authority.

This policy should be revised and always align with the revision of the Health Strategic Plan when that falls due.

Vision

To help maintain and improve the health of all the people of the Kingdom of Cambodia, with a focus on remote areas and the poorer segment of the population, through access to and rational use of affordable, quality, safe and effective medicines.

Mission

The Mission of the Medicine Policy is to ensure that quality, safe and effective medicines are always available and affordable to the people of the Kingdom of Cambodia throughout the nation's health care system by:

- Strengthening, and implementing regulations and guidelines for pharmaceutical products including manufacture, sale, import, export and distribution.
- Establishing and implementing standards for the practice of training and education.

Key objectives

Key objectives of this Policy are to provide direction for:

- The development and maintenance of appropriate medicines legislation and regulations to ensure the full implementation of the Medicines Policy
- The establishment and maintenance of improved quality control and registration procedures
- Ensuring a significant allocation in the health budget and development of relevant financing policy to maintain the budget for the purchase of essential medicines and maintenance of the whole essential medicines system
- Development and maintenance of an appropriate work force
- The rational and evidence-based selection of essential medicines
- The improvement of medicine procurement procedures
- Strengthened medicine management procedures and practices
- Strengthened medicine distribution and logistics
- Strengthened promotion of the quality use of medicines across all sectors of the health services
- The maintenance of information and continuing education programs to improve medicine use.
- Enhanced management capacity and practice at all levels

Approaches

In developing and implementing the Medicines Policy, the main approaches would be:

- to maximize partnership between the major players: the Government including other sectors, eg economy and finance, foreign affairs, commerce, the customs, ministry of health , academics, community leaders, private sector and development partners
- to increase coordination within the health sector: public, private, international agencies and development partners
- to maximize collaboration with vertical programs to ensure integration with the national systems

- to promote inter-sectoral cooperation with other sectors such as Legal, Transport, Education, Personnel and Training Departments
- to enhance technical cooperation with other countries and international agencies such as WHO and other development partners.

II. LEGAL FRAMEWORK

The aim of this section is to provide a legal framework to allow the execution of the Medicines Policy by implementing appropriate legislation and regulations.

1. Legislation and Regulation

1.1 Legislation

- Medicines-related legislation will continue to guide the management and control of the pharmaceutical sector. Existing legislation and amendments there-of will be strengthened to support the implementation of the policy.
- Strong penalties will be included in legislation for breaches of the law including dealings in substandard and counterfeit products.
- Pharmaceutical legislation must be compatible with all other legislation affecting implementation of the Medicines Policy, either under the responsibility of the Ministry of Health or under other Government Ministries and Departments.

1.2 Intellectual Property Rights related to Pharmaceuticals

- Trade Related Intellectual Property Rights (TRIPS) compliant, health sensitive legislation will be developed to enable access to affordable medicines for the treatment of HIV-related infection, and other expensive patented medicines that are needed to address the health problems in Cambodia.
- The Government shall take advantage of all the flexibilities and safeguards within the TRIPS Agreement for the promotion of public health and ensuring access to pharmaceuticals. The Ministry of Health shall collaborate with the Ministries of Commerce, Foreign Affairs, Justice and other relevant agencies in the area of Intellectual Property Rights in developing a legal framework that enhances access to essential medicines including grant of compulsory licensing and parallel importation, local production and public use. Public health and access to pharmaceuticals must remain in the forefront while undertaking and signing any bilateral or international treaties or agreements.
- International treaties and conventions related to trade will be studied to safeguard the national interest concerning public health and ensure access to pharmaceuticals. In particular, any potential Free Trade Agreements will be examined in detail to ensure that flexibilities available under the TRIPS agreement are not affected.

2. The role of the national medicines regulatory authority

- Relevant units of the national medicines regulatory authority will continue to be responsible for registration of medicines, issuing of licences for pharmacy premises, and for the regulation of any business pertaining to the practise of pharmacy, as proscribed by the Legislation. The national medicines regulatory authority will be strengthened structurally and organisationally and empowered to implement its mandate effectively and efficiently.
- Licences or permits issued by the Ministry of Health will indicate the conditions for which they are issued.

- A Board of Pharmacists will be strengthened to implement functions as specified by the Ministry of Health, including the registration of pharmacists and control of their conduct as well as addressing issues of conflict of interest.
- Schedules (classes) of medicinal products will be determined in order to control the sale and supply of medicinal products which may be prescribed or distributed over-the-counter and at different levels in the public, private and non-government sectors. The national medicines regulatory authority will compile, publish and update as required, a list of the schedules and the medicines included in each schedule.

3. Regulatory Affairs, Quality Assurance and Licensing

All companies (local and international) and their products must comply with proscribed national and international standards before they can be registered in Cambodia. The Registration Office will be consulted by all manufacturers intending to export medicines and medical supplies to Cambodia.

1. Those manufacturers who meet the requirements for registration by the Office will be eligible to submit products for registration as long as the products comply with national or international quality requirements as confirmed by the national laboratory.
2. The responsible Office of the national medicines regulatory authority will issue Import Licences to individuals who are authorized to import medicines and medical supplies to Cambodia.
3. The customs authority will only permit entry of products with valid Import Licences.
4. Medicine inspectors will liaise closely with customs officials in the monitoring of medicines imported into the country.

3.1. National Laboratory for Medicines Quality Control

- The National Laboratory for Medicines Quality Control is responsible for the Quality Control of health products.
- The National Laboratory for Medicine Quality Control will be strengthened to attain international acceptable standards of operations.
- The laboratory buildings, equipment and capacity will be upgraded and human resource capacity for the laboratory will be expanded, maintained and upgraded.

III. HUMAN RESOURCES

The policy aims to ensure that an appropriate number of adequately trained personnel are available to meet the needs of the Medicines Policy.

- In close coordination with the relevant departments, a strategic plan for the expansion and maintenance of the human resources needed to implement the Medicines Policy will be developed. This plan will enable human resources needs to be identified so that strategies can be developed for the selection and training of future staff required to implement the Policy.
- The Ministry of Health will strive to improve the career prospects of all pharmaceutical personnel and will encourage and support opportunities for upgrading and refresher courses for existing personnel, in order to secure their positions and develop a good human resources base.

IV. FINANCIAL RESOURCES

The policy aims to ensure that sufficient funding is made available to provide adequate quantities of quality essential medicines at the lowest possible cost; and suitable provision within the total health budget, for the implementation of the medicines policy strategies.

Requirements for financial resources will be based on the careful estimation of the total quantities of medicines (and medical supplies) needed in the country using reliable data from all sources and the demands of the strategic plan for implementation of the Medicines Policy.

V. SELECTION

The aim of the Policy is the selection of medicinal products in accordance with the essential medicines concept as defined by the World Health Organization (WHO). Essential medicines are those which are of the utmost importance, and necessary to satisfy the health needs of the majority of the population.

1. Treatment guidelines and Essential Medicines List

1.1 National Therapeutic Committee

A competent therapeutic committee composed of relevant experts will be strengthened to deal with the preparation of Standard Treatment Guidelines for all common conditions prevailing in the country. Expert sub-committees may be coopted to deal with specific disease areas.

1.2. Standard Treatment Guidelines and the selection of medicines

- The Selection of medicines to be used for treatment will be based on evidence of safety, efficacy and bio-availability, cost-effectiveness and therapeutic advantage.
- To ease reference, existing Standard Treatment Guidelines will be reviewed and integrated into a compendium by a competent committee composed of relevant experts. The integrated STGs will cover all common conditions prevailing in Cambodia. The process of developing treatment guidelines will identify medicines that must be included on the national list of essential medicines.
- The treatment guidelines and list will be updated regularly to maintain appropriate treatment of prevalent diseases.
- Selection of medicines will continue to be based on generic or International Non-proprietary Name (INN). Only medicines included in the national list of essential medicines will be used in public health facilities, other than some exceptional cases at central level when medically justified. The Committee will determine the levels at which different medicines will be available: Central level, Provincial level, District level, Commune level.

2. Use of medicines in expatriate medical teams and vertical programs

- Any expatriate medical teams or individuals wishing to implement programs in collaboration with the Government of Cambodia, in which the use of medicines is a significant component, will need to consult the national medicines regulatory authority to obtain an agreement concerning the use of such medicines.

- The national medicines regulatory authority will be consulted before the introduction of disease based or vertically integrated programs (for example IMCI, STI, HIV programs, diabetic public health initiatives) in which the selection and use of medicines is a significant component.

VI. PROCUREMENT

The aim of the policy is to ensure the necessary quality and quantity of medicines are procured to meet the health needs of the Cambodian population, at the lowest possible cost.

1. General principles on the purchase of medicines and medical supplies for the public sector

In the public sector the procurement of medicines will be harmonised and integrated into the national system to attain economy of scale and to ensure reliable supply of medicines with minimum waste, to satisfy the needs of the citizens of Cambodia.

Medicines will be purchased with the aim of procuring effective, good quality medicines at the lowest possible cost.

- Procedures and guidelines for efficient harmonized procurement will be reviewed and strengthened.
- Only medicines registered or approved by the Ministry of Health under special circumstances will be procured.
- Medicines will continue to be procured by generic name (International Non-proprietary Name - INN)
- Medicines will continue to be procured according to the National Essential Medicines List

1.1 Local production

- Preference in procurement will be given to locally produced medicines within defined limits.
- Efficient local production of good quality, safe and effective essential medicines, relevant to national needs of the citizens of Cambodia, will be encouraged.
- Manufacturers will be encouraged and supported to comply with all statutory requirements including National and WHO Good Manufacturing Practices (GMP) for the manufacture of pharmaceutical products.
- Manufacturers will be encouraged to produce and export pharmaceutical products complying with international standards, and to develop the capacity to assess standards and comply with the WHO Certification Scheme on the Quality of Pharmaceutical Products Moving in International Commerce (CPP).

1.2 Donations

Medicines donations guidelines will be developed and donation of medicines in public, private and NGO sectors will comply with the national guidelines approved by the Ministry of Health.

2. Procurement by Cambodian private sector

- Private importers of medicines will continue to be licensed to import by the Ministry of Health.

- Only medicines registered in Cambodia will continue to be procured for sale in the private sector.
- Only medicines complying with national and international quality standards will be imported by the private sector for sale in the country.

VII. STORAGE FACILITIES AND SYSTEMS

The aims of the policy are to ensure:

- *maintenance of quality and security of medicines in storage throughout the public, private and non-government sectors from the time of receipt into stock until the time of issue to the patient. Continued availability of sufficient quantities of the required essential medicines at all levels of the health system will be maintained through accurate and systematic recording, monitoring and reporting of use and stock levels of all items; and*
- *waste minimization through efficient good storage conditions, accurate record keeping and stock control. Where disposal has to be done, it will be done in a safe and environmentally sound manner.*

1. Stock management

- Storage and distribution of medicines and medical supplies to the public sector will continue to be managed centrally in an appropriate model that offers optimal efficiency structurally and organizationally.
- Pharmaceutical storage buildings and equipment, at central and lower levels, will be assessed and made adequate for the safe and secure storage of all pharmaceutical products under appropriate conditions of temperature and humidity, throughout their shelf-life.
- The Ministry of Health will endeavour to ensure the provision of sufficient appropriately trained staff.
- Medicines Management Guidelines will be updated and distributed at all level of the supply system to be used for training and guidance on all aspects of medicines management and storage.
- In accordance with these guidelines, stock will be arranged in a manner to ensure efficient management, including receipt procedures, stock rotation (FEFO), inventory control and record keeping, and distribution to facilities.
- Staff in health facilities will be provided regularly with training including accurate record keeping and stock control and maintenance by the unit of the Ministry of Health responsible for overseeing medicines management.

2. Waste management

2.1 Waste minimization

Waste will be minimized by:

- rational procurement
- adherence to good prescribing practices based on the Standard Treatment Guidelines and Essential Medicines List
- good stock management
- prevention of unsolicited donations of pharmaceuticals.

2.2 Disposal of expired and other unusable health products waste

- Appropriate guidelines for the safe disposal of expired health products and other unusable health products waste will be officially approved, disseminated and used.
- Where waste is unavoidable, it will be disposed of safely and in an environmentally sound manner in line with national guidelines for safe disposal of expired health products and other unusable health products waste.

VIII. DISTRIBUTION

The aim of the policy is to ensure the prompt, safe and efficient distribution of medicines to authorized end-users, so that the quality of the products is maintained throughout the supply chain and medicines are available when needed.

1. Distribution and sale of medicines

Only registered medicines or those authorized by the Ministry of Health will be distributed and/or offered for sale in Cambodia.

Adequate and appropriate transportation including temperature control, maintenance and communication facilities and the personnel necessary to maintain efficient operations of the public sector distribution system, particularly to less accessible areas of the country, will be ensured to facilitate the prompt, safe and efficient delivery to appropriate destinations.

1.1 Distribution of medicines in the public sector

- Medicines will be distributed in the public sector on the basis of orders supplied from the health facilities.
- Orders from health facilities will be prepared on the basis of accurate maintenance of records and documentation and medicines will be provided only according to level of health facilities.
- New facilities will be provided with kits of medicines initially and subsequent supplies will be provided on the basis of documentation as above.
- Medicines will be provided through the public sector at no charge to citizens of Cambodia.

1.2 Distribution and sales of medicines in the private sector

- Guidelines for the importation and distribution of medicines in the private sector will be developed.
- Medicines in the private sector will continue to be distributed only according to conditions stated in their licences or permits.
- A pricing policy will be developed and implemented.
- All medicines will not be distributed through unauthorized outlets.
- Storage and stock management will be in a manner that will maintain the quality of products.
- Comprehensive stock records will be kept in order to allow audits.
- Authorized medicines inspectors will undertake regular inspection of private sector premises and individuals found to contravene the law will be penalised accordingly.

IX. QUALITY ASSURANCE OF MEDICINES IN CIRCULATION

The aim of the policy is to ensure maintenance of quality of all aspects of the management of medicines throughout the public, private and NGO sectors and to ensure that medicines reaching the patients are safe, effective and meet approved specifications and standards. The quality assurance system will include managerial, technical and legal aspects. Quality will be assured throughout the process of selection, procurement, distribution and use.

- The quality of medicines circulating in the public and private supply system will be monitored constantly.
- Post-marketing surveillance guidelines and procedures for the collection of samples for quality control testing will be reviewed and maintained to capture best practices.
- Procedures including strong penalties will be in place to deal appropriately with substandard and counterfeit medicines.

X. RATIONAL MEDICINES USE

The aim of this policy is to ensure that medicines are prescribed and dispensed by a well-trained health workforce and used rationally in order to maximize the therapeutic benefit to the patient and reduce loss, wastage and hazards arising from irrational practices, including larceny.

1. Education and Training

- Education and training of health workers including pharmacy workers and nurses will be ensured through relevant curricula.
- Refresher courses and other suitable continuing education activities will be maintained in collaboration with other relevant bodies.
- Specialised training will be provided for selected health workers for specific circumstances, for example in the management of malaria, tuberculosis, or of HIV infection, etc.
- Suitable training in counselling will be maintained for health workers so they can help patients understand the use of their medicines as well as appropriate care and storage of medicines to avoid deterioration and waste.

2. Prescribing

- The scope of prescribing responsibilities will be determined by levels of authorization to prescribe.
- Prescribers in all sectors, public, private, and NGOs, will only prescribe within the list of medicines determined for the level of prescriber and according to the directions of the Ministry of Health.
- The unit in the Ministry of Health responsible for medicines management will strive to constantly monitor and assess prescribing practices in the country and collaborate with other sections of the national medicines regulatory authority to ensure appropriate, efficient, and cost-effective prescribing.

3. Dispensing

- Dispensing guidelines, as part of Good Pharmacy Practice (GPP) will be strengthened and their use made mandatory.
- Medicines will be dispensed efficiently and correctly throughout the public sector according to essential medicines concepts and in compliance with the Medicines Policy

and the provisions of the pharmacy legislation including directions for packaging and labelling. The same principles will be encouraged in the private and NGO sectors.

- In all sectors medicines will only be dispensed by authorized personnel.
- All level of pharmacies will sell medicines only with prescriptions, except over-the-counter medicines as specified by Ministry of Health.
- Authorized Inspectors will make regular inspections of premises where dispensing operations are performed to ensure that the provisions of the law in relation to the practices of dispensing are being satisfied in all respects.

4. Medicines Information

- Independent and reliable, scientifically-based information supporting rational prescribing and dispensing, including Standard Treatment Guidelines, Essential Medicines Lists and other appropriate reference materials will be made easily available to health workers.
- Useful information and data on medicines and medicines utilization and pharmacy practices will be collected to identify targets for education; or the review of pharmacy practice as necessary.

4.1 Community understanding about all medicines and self-medication

- The public will be provided with unbiased and practical information on use of medicines and treatment.
- Appropriate community based training to improve understanding about medicines and self-medication will be pursued.

4.2 Pharmacovigilance

- A pharmacovigilance system will be strengthened, and include medicines adverse reactions reporting procedures. The system will be improved to attain international standards.
- Health workers and community members will be encouraged to report adverse medicines effects to easily accessible designated pharmacovigilance offices.

XI. TRADITIONAL MEDICINES

The aim of the policy is to recognise the Cambodian Traditional Medicines Policy which aims at the integration of the use of traditional medicines into the Primary Health Care system.

A separate Traditional Medicine Policy will be implemented with the aim of integrating it into the core pharmaceutical services based on the principles of Primary Health Care.

1. ADVERTISING AND PROMOTION

The aim of the policy is to ensure that advertising and promotion of medicines are of a high professional standard and conform to the requirements of the medicines legislation and regulations.

- Guidelines for medicines promotion, including ethical criteria, will be developed and circulated for distribution to all relevant parties.
- Medicines promotional activities will be in line with the aim of the Medicines Policy.
- Direct to consumer advertising of prescription medicines will continue to be prohibited.
- Advertising aimed at or involving the inappropriate use of medicines for children will continue to be unlawful.

- Medicine advertising and promotional activities will be carefully monitored to ensure that they conform to the relevant ethical criteria.
- To avoid conflict of interest pharmaceutical advertising (companies' logos, support to activities, etc) will not be associated with any Ministry of Health programs.

XII. TECHNICAL COOPERATION WITH OTHER COUNTRIES AND INTERNATIONAL AGENCIES

The aim of the policy is to actively pursue all relevant forms of technical cooperation in order to maximize the efficient utilisation of the limited resources available in implementation of the Medicines Policy.

1. International and regional cooperation

Where appropriate, relevant elements of the Medicines Policy, registration procedures and development of treatment guidelines, will aim to have a common approach with those of other countries in order to facilitate international and regional cooperation and to benefit from sharing common procedures and experiences. Opportunities for regional training in all aspects of pharmacy management and practice will be explored and encouraged.

2. Technical cooperation and information sharing

Technical cooperation and information sharing will be encouraged and supported in various areas including training and staff development in all aspects of medicines management, for example:

- upgrading and maintaining communication facilities
- transfer of appropriate technology
- strengthening Therapeutic Committees
- where appropriate, using common approaches to disease management through Standard Treatment Guidelines
- evaluation of medicines
- exchange of information on pharmaceutical suppliers
- quality assurance and collaboration with regional and other quality control laboratories.

XIII. MONITORING AND EVALUATION

The aim of the policy is to ensure the successful implementation of the Medicines Policy in all its aspects by the establishment of mechanisms for monitoring and evaluating performance under the policy.

- The Pharmaceutical Sector Strategic Plan 2005-2010 and 'Good Pharmacy Practice in Cambodia 2005-2010' will be reviewed and will form the basis for monitoring and evaluation of the implementation of the Medicines Policy.
- Indicators will be defined for measurement of progress towards achieving policy objectives at all levels.
- Operational research in all aspects of Medicines Policy is one of the tools for monitoring and evaluation.